

Моніторинг №17
публікацій на тематику
“російські активи, санкції, конфіскації на відбудову економіки України”

7 серпня 2023 року

🇺🇸 У США розповіли про співпрацю з МКС та Україною в розслідуванні воєнних злочинів

Очільник американського Міністерства юстиції Меррік Гарленд у понеділок підтвердив співпрацю США з Міжнародним кримінальним судом і українськими прокурорами для розслідування скоєних Росією воєнних злочинів.

Як пише "Європейська правда" з посиланням на [AP](#), про це Гарленд розповів у виступі перед Американською асоціацією юристів у місті Денвер, штат Колорадо.

Американський генпрокурор зауважив, що нещодавно Конгрес [полегшив співпрацю США з Міжнародним кримінальним судом](#) у розслідуванні справ іноземних громадян, пов'язаних з Україною.

"Ми не чекаємо закінчення бойових дій, щоб домогтися правосуддя і притягнення винних до відповідальності. Ми тісно співпрацюємо з нашими міжнародними партнерами для збору доказів і підготовки справ, щоб бути готовими, коли прийде час, притягнути винних до відповідальності", – підкреслив Гарленд.

Гарленд перерахував допомогу, яку США надають Україні в контексті розслідування воєнних злочинів – від тренінгів щодо екологічних злочинів до розробки захищеної електронної системи управління справами.

Згадав він і арешт 500 мільйонів доларів підсанкційних активів у США та понад три десятки обвинувальних актів, які Мін’юст США виніс для забезпечення дотримання санкцій.

"Україна повинна робити три речі одночасно: вести війну, розслідувати військові злочини і забезпечити, щоб по інший бік війни було справедливе суспільство. (Для Міністерства юстиції США. – Ред.) велика честь бути разом із ними", – додав Гарленд. У виступі перед американськими правниками він також закликав приватних адвокатів добровільно допомагати українським жертвам, нагадавши, як його бабуся і сім'я його дружини змогли втекти з Європи як біженці до США й уникнути Голокосту.

Як відомо, США не підписали Римський статут, на основі якого працює Міжнародний кримінальний суд. Позиція американських адміністрацій полягала в тому, що МКС не може мати юрисдикцію над громадянами країн, які не є учасницями Римського статуту – навіть якщо воєнні злочини відбуваються на території країни, яка його підписала, як от Україна.

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/08/7/7167175/>

ЗМІ повідомили, що Україна і досі продає Росії титанову сировину для виробництва ракет і літаків

Після виходу матеріалу в АТ "Об'єднана гірничо-хімічна компанія" наголосили, що інформація про продаж компанією титану до Росії не відповідає дійсності. Зокрема, там наголосили, що компанія не співпрацює з країною-агресоркою, а з лютого 2023 року посилила політику контролю над експортними процедурами та змінила підходи до співпраці з покупцями.

В "ОГХК" наголосили, що всі потенційні покупці титану підлягають низці попередніх перевірок з боку СБУ та інших правоохоронних органів, аби запевнитися, що українська продукція не потрапить до рук ворога.

З липня минулого року по квітень 2023 року державна Об'єднана гірничо-хімічна компанія (ОГХК) відправила на експорт 82,2 тисячі тон руд, що містять титан. Значна частина цієї продукції потрапила до Росії. Так, у липні, серпні та вересні 2022 року ОГХК поставила тисячі тон концентрату угорській компанії Sic Luceat Lux KFT, засновниками якої є уродженці Криму Олександр та Світлана Мурадян. Зазначають, що з відкритих джерел зрозуміло, що основними контрагентами цієї компанії та вантажоодержувачами у 2021-2022 роках були ТОВ "Редметконцентрат" (Москва), ТОВ "Нерудна компанія" (Білгород), ТОВ "Мінко Рус" (Белгород) та інші російські компанії. Таким чином, вказана компанія є очевидною російською прокладкою, і державна компанія ОГХК не може цього не

знати. Ще один приклад, яке наводять у розслідуванні, – польська компанія BioProfTech Sp.z.o.o, зареєстрована у Варшаві. Її засновник Руслан Акоюн – зареєстрований в окупованому Харцизьку Донецької області. Акоюн має громадянство Росії. Ця компанія отримувала партії ільменіту з України влітку та восени 2022 року.

Державні підприємства чи то свідомо, чи то за недбалістю продають титанову продукцію фірмам-прокладкам, які постачають її далі до Росії. Де кінцевим споживачем зазначеної продукції найімовірніше є військові заводи.

Зокрема, найбільший у світі виробник титану та продукції з нього – "Корпорація ВСМПО-АВІСМА", яка історично потребувала української сировини і продовжує потребувати її сьогодні. Продукція ВСМПО-Авісма широко використовується військовими заводами. Зокрема для виробництва літаків, вертольотів, крилатих ракет та іншої продукції. Питання полягає в тому, чому Державна служба експортного контролю зараз не припиняє титановий експорт фірмам-прокладкам, які працюють з Росією.

https://24tv.ua/ukrayina-eksportuye-titan-rosiyskim-kompaniyam-zavodam_n2367636

У річницю агресії РФ проти Грузії Зеленський закликав покарати агресора

Президент Володимир Зеленський висловив солідарність із Грузією та підтвердив підтримку її суверенітету в річницю початку російської збройної агресії 2008 року. "У 15-ту річницю початку збройної агресії РФ проти Грузії висловлюємо солідарність із грузинським народом і рішучу підтримку суверенітету й територіальної цілісності цієї країни", – підкреслив голова держави.

"Лише повна деокупація українських та грузинських земель, покарання російського загарбника й відшкодування завданих ним збитків поверне мир і стабільність у Європу та світ", – додав він.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/08/7/7414606/>

Нацбанк призначив перевірки двох банків на дотримання валютного та санкційного законодавства

Національний банк України (НБУ) оголосив про проведення виїзних перевірок з питань фінансового моніторингу, дотримання вимог валютного та санкційного законодавства в А-Банку та Банку З/4.

"План виїзних перевірок складено на підставі ризик-орієнтованого підходу за результатами проведеної оцінки ризиків діяльності банків і небанківських установ", - наголошується в повідомленні регулятора.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/7/702991/>

Суд передав АРМА понад 24 мільйони з рахунків особи, пов’язаної з російським олігархом Гінером

За матеріалами Державного бюро розслідувань та Офісу генерального прокурора суд передав понад 24 мільйони гривень громадянина України, пов’язаного з російським олігархом Гінером, Національному агентству з розшуку та менеджменту активів (АРМА). ДБР виявило банківський рахунок фігуранта, який пов’язаний із діяльністю групи компаній VS Energy та олігархом й другом Путіна Євгенієм Гінером, у взаємодії з Державною службою фінансового моніторингу України. Гроші виявили в ході розслідування щодо заволодіння громадянами РФ об’єктами критичної енергетичної інфраструктури – обленерго.

Правоохоронці встановили, що з початку великої війни до цієї особи перейшли українські активи компаній та осіб, пов’язаних Гінером та VS Energy

"Це було зроблено для того, аби приховати російський слід активів та унеможливити їх арешт", – зазначили в ДБР. Загалом згадана особа здійснила банківські операції на понад 96 мільйонів гривень.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/7/702984/>

ЗМІ: Ісландія та Угорщина допомогли захистити від санкцій ЄС наближеного до Лукашенка олігарха

Ісландія використала свій лобістський вплив у ЄС, щоб захистити Александра Мошенського, близького до Александра Лукашенка білоруського олігарха, від санкцій; Угорщина також використала своє право вето на його користь.

Мошенський, білоруський бізнесмен, до активів якого належать відомі виробники продуктів харчування "Санта-Бремор" і "Савушкін продукт", за що він отримав прізвисько "рибного короля" Білорусі, протягом двох десятиліть підтримував дипломатичні та ділові відносини з Ісландією.

Згодом Рейк’явік лобіював в ЄС захист Мошенського від європейських санкцій, незважаючи на його тісні зв’язки з режимом Лукашенка.

У той час як багато інших заможних бізнесменів, близьких до Лукашенка, таких як Александр Шакуцин або Сергій Цяцерін, перебувають у списку санкцій ЄС, Мошенський поки що unikнув їх.

Аналіз, підготовлений Білоруським центром розслідувань (БЦР) у співпраці з LRT (Литва) та Heimildin (Ісландія) за підтримки CyberPartisans та Проекту з дослідження організованої злочинності та корупції (OCCRP), проілюстрував масштаби зв’язків Мошенського з Лукашенком.

За даними газети Heimildin, представники МЗС Ісландії зробили понад 30 дзвінків до осіб, які приймають рішення в ЄС, з проханням лобіювати інтереси Мошенського, щоб запобігти застосуванню до нього санкцій ЄС. Газета пише, що Угорщина прийшла на допомогу Мошенському після того, як 10 країн ЄС на зустрічі

на початку травня попросили внести його до санкційного списку, що, як повідомляється, дуже обурило поляків і литовців.

Як описує БЦР, Мошенський володіє рибним бізнесом у Білорусі частково безпосередньо, а частково через офшорні компанії. Норвезька та ісландська риба потрапляє до Білорусі через його компанію в Литві. Транзакції між фірмами діють як кредитна карусель для ухилення від сплати податків. Мошенський вже вжив заходів для захисту свого бізнесу на випадок, якщо він потрапить до санкційного списку, повідомляє БЦР. Його литовська компанія Santa Trade змінила власника через півтора місяця після початку війни в Україні. Тепер Santa Trade належить не "Санта-Бремор", а кіпрській компанії Newride Services Limited. За даними OCCRP, ця компанія належить доньці бізнесмена Яні Мошенській.

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/08/7/7167143/>

Україна повернула до "списку спонсорів" війни п'ять компаній з Греції

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) відновило статус п'яти грецьких компаній-перевізників у переліку "Міжнародних спонсорів війни", оскільки ці компанії не виконали умови, узгоджені під час переговорів щодо виключення їх з переліку. Про це НАЗК [повідомило](#) у понеділок 7 серпня, пише "Європейська правда". Нещодавно, зазначили в НАЗК, українська та грецька сторони розпочали перемовини, компаніям запропонували виконати такі умови: припинити практики вимкнення транспондерів для відстеження навігації суден; припинити практики перевантаження вантажу з борту на борт; публічно засудити російську агресію.

Проблему вимкнення транспондерів та перевалки з борту на борт було вирішено у 11-му пакеті санкцій ЄС, зазначили у відомстві. Проте ці п'ять грецьких компаній-перевізників не виконали у визначений строк вимогу публічного засудження російської агресії. Тому НАЗК відновило їхній статус у переліку "Міжнародні спонсори війни". Влітку 2022 року НАЗК надало статус "спонсорів війни" п'яти грецьким компаніям – Dynacom Tankers Management (DTM); Delta Tankers LTD; Thenamaris Ships Management Inc.; Minerva Marine; TMC Tankers LTD. Компанії транспортували російську нафту та нафтопродукти, тим самим поповнюючи бюджет країни-агресора та фінансуючи російське вторгнення, пояснили в агентстві.

Греція блокувала затвердження у червні 11-го пакета санкцій ЄС, [вимагаючи вилучити свої компанії з українського списку](#) "спонсорів війни". Зрештою Україна [вилучила](#) зазначені компанії з переліку.

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/08/7/7167125/>

У Чехії поліція переслідує росіянина за порушення санкцій ЄС

Чеська поліція переслідує громадянина Російської Федерації за порушення санкцій Євросоюзу у 2015 році. Про це, як пише "Європейська правда", повідомляє [Czech Radio](#).

За версією правоохоронців, підозрюваний причетний до переказу грошових коштів одного з російських олігархів, який у зв'язку з анексією Криму з 2015 року перебуває в санкційному списку Європейського Союзу.

Про це в понеділок повідомив пресекретар Національного центру з боротьби з організованою злочинністю Ярослав Ібегей. За його словами, олігарх тривалий час був пов'язаний із вищим керівництвом Росії, однак ні його імені, ні імені росіянина, який йому допомагав, не вказують.

За версією слідства, злочинну діяльність, що полягала в переказі грошей олігарха, росіянин здійснив у 2015 році. "Згодом кошти використовували на території Чехії", – повідомив пресекретар. Наразі підозрюваного не взяли під варту. Порушення міжнародних санкцій карається позбавленням волі на строк до трьох років або штрафом, згідно з нормативом Кримінального кодексу Чехії.

Суворість покарання залежить від ступеня завданих збитків. Якщо діяння винного здатні призвести до порушення миру і безпеки, перешкоджають боротьбі з тероризмом або завдають шкоди демократії та верховенству права, то термін ув'язнення може бути збільшений до 8 років.

Нагадаємо, 28 червня чеський уряд вирішив накладити санкції на російського олігарха Владіміра Євтушенкова та його сина Фелікса, які [мають значні активи на території країни](#). Євтушенкови стали другими в санкційному списку Чехії після [патріарха Російської православної церкви Кирила](#), на якого обмеження наклали у квітні.

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/08/7/7167131/>

Хакери з КНДР зламали комп'ютери російського виробника крилатих ракет

Хакери з Північної Кореї зламали комп'ютерні мережі російської корпорації "НПО Машинобудування", яка виробляє балістичні та крилаті ракети.

"Елітна група північнокорейських хакерів таємно проникла в комп'ютерні мережі одного з найбільших російських розробників ракет протягом щонайменше п'яти місяців минулого року, згідно з технічними даними, отриманими агентством Reuters, і аналізом, проведеним дослідниками в галузі безпеки".

Деталі: За даними Reuters, пов'язані з північнокорейським урядом групи кібершпигунів ScarCruft і Lazarus таємно встановлювали непомітні цифрові "чорні ходи" в системі НВО "Машинобудування", розташованого в підмосковному Реутові. Виданню не вдалося з'ясувати, чи були отримані які-небудь дані під час проникнення і яку інформацію могли переглянути. За кілька місяців після злому

Пхеньян оголосив про деякі досягнення у своїй програмі створення балістичних ракет, проте неясно, чи пов'язане це зі зломом. Зазначається, що хакери мали доступ до мереж "НВО Машинобудування" з кінця 2021 до травня 2022 року. Новини про злом з'явилися незабаром після поїздки міністра оборони Росії Сергія Шойгу до Пхеньяну на 70-ту річницю Корейської війни, яка стала першим візитом міністра оборони Росії до Північної Кореї після розпаду Радянського Союзу в 1991 році.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/08/7/7414545/>

✚ **Путін вимагає створювати в Росії більше дронів-камікадзе**

Російський диктатор Володимир Путін доручив компанії "Ростех" наростити виробництво безпілотників "Куб" і "Ланцет" – малорозмірних баражувальних боєприпасів, які атакують ціль шляхом самопідриву.

Джерело: російська служба "[Бі-Бі-Сі](#)". Пряма мова Путіна: "Мені виробники обіцяли, що вони збільшать кількість виробництва. Вони справляються з цією обіцянкою, але треба ще збільшити". На зустрічі з головою "Ростеху" Сергієм Чемезовим Путін сказав, що ці безпілотники показали високу ефективність. "Удар потужний – будь-яка техніка, у тому числі іноземного виробництва, не просто горить, а ще вибухають і боєкомплекти", – сказав із захватом агресор.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/08/7/7414553/>

✚ **Can War Funders and Profiteers Be Responsible for Crimes in Ukraine?**

Чи можуть спонсори війни та наживачі відповідати за злочини в Україні?

Українські суди мають право розглядати воєнні злочини та злочини проти людяності, вчинені на території України, і вже роблять це. Згідно з повідомленнями, станом на квітень 2023 року в Україні було відкрито 80 000 [кримінальних розслідувань](#), пов'язаних із війною, понад 4 000 справ дійшли до суду. Перша [судимість](#) була зафіксована ще у травні 2022 року.

Водночас Міжнародний кримінальний суд (МКС) розслідує потенційні злочини, скоєні в Україні. Його юрисдикція в Україні обмежена трьома широкими видами злочинів, що викликають міжнародне занепокоєння: геноцид, військові злочини та злочини проти людяності. Останні два є загальними термінами, які охоплюють широкий спектр злочинної поведінки. У контексті злочинів проти людяності МКС видав [ордери на арешт](#) президента Росії Володимира Путіна та уповноваженого з прав дитини Марії Львової-Белової за причетність до масової депортації українських дітей до Росії.

Важливий напрямок поточних зусиль щодо притягнення до відповідальності стосувався створення додаткового спеціального трибуналу для розгляду міжнародних злочинів, скоєних в Україні. Однією з причин цього є можливість судів за ведення агресивної війни. Злочин агресії є ще одним злочином, який підпадає під юрисдикцію МКС, але з [юридичних причин](#) цей конкретний злочин є

поза межами МКС в Україні. Проте, звичайно, саме злочин агресії лежить в основі наступної трагедії та безпосередньо пов'язаний із вищим керівництвом Росії, включаючи Путіна.

<https://rusi.org/explore-our-research/publications/commentary/can-war-funders-and-profiteers-be-responsible-crimes-ukraine>

✚ Європейські компанії втратили мінімум 100 мільярдів євро через діяльність в Росії - FT

Найбільші європейські компанії зазнали щонайменше 100 мільярдів євро прямих збитків від діяльності в Росії після її вторгнення в Україну.

Про це свідчить аналіз Financial Times. Огляд річних звітів 600 європейських компаній і фінансових звітів за 2023 рік демонструє, що 176 компаній зафіксували знецінення активів, витрати, пов'язані з обміном валют, та інші одноразові витрати в результаті продажу, закриття або скорочення російських підприємств.

У FT наголошують, що загальна цифра збитків не включає непрямі макроекономічні наслідки війни, такі як підвищення вартості енергії та товарів. Війна також принесла прибуток нафтогазовим групам і оборонним компаніям.

На думку аналітиків, рішення Москви захопити контроль над російським бізнесом імпортерів газу Fortum і Uniper у квітні, а потім експропріація Danone і Carlsberg минулого місяця, свідчить про те, що попереду ще більше проблем.

"Навіть якщо компанія втратила багато грошей, залишаючи Росію, ті, хто залишився, ризикують отримати набагато більші втрати. Виявилось, що найкраща стратегія для компаній, які вирішували, що робити на початку війни, — "відрізати й тікати". Чим швидше ви пішли, тим менші ваші втрати", — говорить партнер стратегічного консультування Control Risks Набі Абдуллаєв.

Найбільші втратили нафтогазові групи, де лише три компанії — BP, Shell і TotalEnergies — повідомили про сумарні витрати на суму 40,6 млрд євро. Збитки були значно переважені вищими цінами на нафту та газ, які допомогли цим групам отримати сукупний прибуток у розмірі близько 95 мільярдів євро (104 мільярди доларів) минулого року. Комунальні підприємства отримали прямий удар у розмірі 14,7 млрд євро, тоді як промислові компанії, включаючи виробників автомобілів, зазнали удару в 13,6 млрд євро. Фінансові компанії, включаючи банки, страховики та інвестиційні компанії, зафіксували 17,5 мільярдів євро у вигляді списання та інших витрат. Науковий співробітник KSE Анна Власюк зазначає, що групи, які все ще діють у Росії, йдуть на ризик. За її словами, жорсткіші правила виходу, запроваджені Москвою з початку війни, зробили експропріацію ймовірною, а отримання будь-яких дивідендів із цих підприємств майже неможливим.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/7/702965/>

5 серпня 2023 року

Понад 80 олігархів із РФ підтримують війну проти України - LRT

Війну в Україні підтримують принаймні 82 російських олігарха - дають гроші або вкладаються у агресію інакше. Про це у п'ятницю, 4 серпня, пише [LRT](#).

Зокрема, литовське видання посилається на дослідження Катерини Резнікової, яка намагалася з'ясувати, скільки людей зі списку найбагатших громадян РФ за версією Forbes підтримують війну Росії проти України.

"Розслідування показало, що російські олігархи роблять свій внесок у війну в Україні різним чином. Хтось виробляє компоненти для бомб, хтось - танки та літаки, а хтось надає різні послуги, серед яких зв'язок та страхування", - йдеться у дослідженні. Зазначається, що найбільше вкладається у війну мільярдер Михайло Шелков. "Він є власником компанії ВСМПО-Авісма, що виробляє з'єднання титану. Найбільшими покупцями їх продукції були Boeing і Airbus. Вони ж постачають титан російській армії для виробництва бронетехніки і літаків, які зараз задіяні у війні в Україні", - йдеться у дослідженні.

На другому місці Юрій Ковальчук. Він уклав страхові контракти з армією у сумі 47 мільярдів рублів. На третьому місці Борис Ротенберг. Його компанія займалася будівництвом об'єктів, транспортуванням та монтажем обладнання. Як вказує Резнікова, більшість з цих олігархів не перебувають під санкціями ЄС.

<https://ua.korrespondent.net/world/4612789-ponad-80-oliharkhiv-iz-rf-pidtrymuuit-viinu-proty-ukrainy-LRT>

Саміт у Джидді об'єднав 42 країни - Зеленський

Міжнародний порядок, заснований на правилах і порушений російською агресією, має бути відновлений, зазначив президент.

На саміт у місті Джидда у Саудівській Аравії зібралися представники країн, яких об'єднує пріоритет міжнародного права. Про це сказав президент Володимир Зеленський у відеозверненні в суботу, 5 серпня.

"Загалом там представлені 42 країни. Різні континенти, різні політичні підходи до глобальних справ. Але всіх єднає пріоритет міжнародного права", - зазначив український лідер. За словами Зеленського, "саме для цього Україна запропонувала Формулу миру. Бо міжнародний порядок, заснований на правилах і порушений російською агресією, має бути відновлений".

В ОП вважають, що саміт у Саудівській Аравії закладе [основи нової глобальної політичної архітектури](#), де буде відсутня "агресивна суб'єктивність РФ".

<https://ua.korrespondent.net/ukraine/4612877-samit-u-dzhyddi-obiednav-42-krainy-zelenskyi>

Авіакомпанія Туркменістану продовжила заборону на польоти до Москви

Головна авіакомпанія Туркменістану ухвалила рішення продовжити заборону на польоти в Москву до 28 жовтня. Раніше компанія призупинила рейси з Ашхабада до Москви до 22 серпня. Про це повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на [прес-службу авіакомпанії](#). Зазначається, що авіакомпанія "Туркменістан" із 8 серпня до 28 жовтня 2023 року призупиняє виконання рейсів за маршрутом Ашхабад - Москва - Ашхабад. Польоти в Росію будуть виконуватися за маршрутом Ашхабад - Казань - Ашхабад. "Пасажирам, які мають авіаквитки за напрямком Москва - Ашхабад, необхідно самостійно прибути до Казані за три години до вильоту згідно з датою та часом, зазначеними в авіаквітку", - ідеться в повідомленні.

<https://www.rbc.ua/rus/news/aviakompaniya-turkmenistanu-prodovzhila-zaboronu-1691243519.html>

JPMorgan припинив обробляти платежі за експорт російського зерна

Цього тижня американський банк JPMorgan припинив обробку платежів для "Россельхозбанку", який знаходиться під санкціями Сполучених Штатів та Європейського Союзу. Зазначається, що протягом останніх кількох місяців JPMorgan обробляв деякі російські експортні платежі за зерно, отримуючи запевнення від Вашингтона. Російська сторона заявляє, що прямий канал між "Россельхозбанком" і JPMorgan був закритий 2 серпня.

Відновлення підключення "Россельхозбанку" до міжнародної платіжної системи SWIFT було однією з вимог РФ для продовження "зернової угоди".

У рамках пов'язаного пакту, також укладеного в липні 2022 року, посадовці ООН погодилися допомогти російському експорту продовольства та добрив вийти на світові ринки. Також речниця Міністерства закордонних справ РФ Захарова заявила, що Захід і ООН "намагалися представити (обробку платежів у JPMorgan) як працюючу альтернативу SWIFT".

Натомість Державний секретар США Ентоні Блінкен заявив журналістам, що Вашингтон продовжить робити "все необхідне" для того, щоб Росія могла вільно експортувати продовольство, якщо "зернова угода" буде відновлена.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/5/702933/>

4 серпня 2023 року

ЗМІ відстежили контакти між людиною німецьких ультраправих з AfD і Москвою

Журналістське розслідування виявило листування, що можуть свідчити про вплив з Кремля на діяльність деяких депутатів ультраправої партії "Альтернатива

для Німеччини" (AfD) за посередництва довіреної особи у Берліні та його куратора у Москві. У розпорядженні ЗМІ опинилося листування Владіміра Сергієнка – проросійського активіста і помічника одного з членів AfD у Бундестазі, якого на російських пропагандистських телеканалах часто запрошують коментувати пов’язані з Німеччиною теми, та його імовірним куратором у Москві Алексеем.

З усього масиву даних випливає, що Сергієнко, котрий проживає у Берліні, координував підготовку позову партії проти постачання Україні німецької зброї.

У наведених The Insider повідомленнях з переписки Сергієнка та Алексея перший пояснює йому, що для підтримки подання у Німеччині позову потрібна буде медійна та фінансова допомога, і що всі витрати складатимуть орієнтовно 25 тисяч євро щомісяця, та пише, що надасть імена залучених депутатів Бундестагу.

4 червня парламентська група AfD справді подала позов до Федерального конституційного суду з номером 2 BvE 5/23, де заявила, що танки та іншу зброю не мали передавати Україні без участі Бундестагу. The Insider пише, що у Сергієнка знайшли й інші погоджені з московським куратором документи, як лист нібито до Папи Римського від політика з AfD та, за сумісництвом, президента Асоціації захисту російськомовних у ФРН Ульріха Ойме: він просить звернути увагу на "гоніння християн в Україні". Чернетку надіслали куратору 12 квітня, а опублікували звернення два дні потому. Низка повідомлень свідчить, що Сергієнко отримував пряме фінансування з Москви, є повідомлення у листуванні з куратором, де той питає, чи можна переказати кошти на німецьку ГО, а Сергієнко підтверджує.

26 квітня Сергієнко звітував куратору про зміст виступу депутата AfD Гаральда Ваєля на сесії Парламентської асамблеї Ради Європи, де той нарікав на "переслідування православних України московського патріархату", після чого цю заяву синхронно помітили кремлівські ЗМІ. Куратор із Сергієнком згадували також "польську тему", але про що саме йшлося, невідомо.

У матеріалі згадано, що у Сергієнка на кордоні кілька разів виявляли великі суми готівкою – по 9 тисяч євро, впритул до ліміту у 10 тисяч, у квітні і в червні.

The Insider допускає, що після цього розголосу у Сергієнка можуть бути проблеми у Німеччині, тому що у листуванні знайшлося підтвердження наявності у нього російського громадянства поруч з початковим громадянством України. У 2022 році він зумів отримати громадянство Німеччини і, наскільки відомо, не розкривав офіційним органам наявності у нього ще одного паспорта.

Як відомо, AfD останнім часом вийшла на друге місце за підтримкою німецьких виборців. "Альтернатива для Німеччини" обіцяє, що під час виборів до Європарламенту наступного року домагатиметься "розпуску" ЄС або виходу з нього Німеччини. Також партія не підтримує санкції проти Росії і проти допомоги для України.

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/08/4/7167023/>

✚ «Заправки Медведчука». Нафтогаз і АРМА вступили у відкритий конфлікт через управління мережею АЗС GLUSCO

Нафтогаз Ойл Трейдинг, дочірня компанія НАК Нафтогаз України, назвала неправомірними дії Агентства з розшуку та менеджменту активів щодо припинення договорів управління [мережею АЗС GLUSCO](#). Про це йдеться у заяві ТОВ Нафтогаз Ойл Трейдинг, оприлюдненій [на Facebook](#).

Як наголосив директор Нафтогаз Ойл Трейдинг Володимир Бичков, компанія ефективно та прозоро управляє мережею АЗС GLUSCO, а дії АРМА щодо припинення договорів управління вважає неправомірними.

Також компанія готує звернення до Кабінету міністрів щодо незаконності розірвання Агентством договорів управління активами. За словами Бичкова, «дочка» Нафтогазу вважає укладені договори управління майном GLUSCO чинними та буде виконувати їх до моменту вирішення спірних питань.

«Також варто зазначити, що Нафтогаз Ойл Трейдинг щомісяця надавало звітність Агентству з виконання договорів управління. АРМА перевіряла зазначені документи, водночас жодних зауважень про надання недостовірних даних від них не надходило», — додали у компанії. Дії керівництва АРМА там назвали такими, що несуть шкоду національній безпеці України.

<https://biz.nv.ua/ukr/markets/naftogaz-vvazhaye-nezakonnim-rishennya-arma-vidibrati-u-yogo-dochki-upravlinnya-merezheyu-azs-glusco-50343978.html>

✚ Шкода від тютюну: десятки мільйонів доларів у бюджет РФ

British American Tobacco, Japan Tobacco International та Philip Morris International входять до п'ятірки власників [найбільшої виручки в Росії за 2022 рік](#). Зокрема, у Philip Morris International дохід за минулий рік сягає 7,888 мільйонів доларів, Japan Tobacco International — 7,358 млрд дол., British American Tobacco — 4,233 млрд дол. Більше того, компанії входять до числа тих, які найбільше користають з воєнної агресії РФ проти України та протягом 2022 року змогли збільшити свій дохід: Japan Tobacco International — на 1,518 млрд дол. порівняно з 2021 роком, Philip Morris International — на 613 мільйонів доларів, British American Tobacco — на 562 мільйони доларів.

Тютюнові компанії, які були найбільшими платниками податків у 2021 році, попри війну продовжили працювати в Росії і навіть заплатили більше до бюджету РФ у 2022 році: Philip Morris International та Japan Tobacco International сплатили до бюджету країни-агресора на 59 та 58 мільйонів доларів більше ніж роком раніше.

British American Tobacco мала протягом 2022 року колосальний зріст у доході, але зменшила відрахування до бюджету РФ лише на 30 мільйонів доларів та продовжила роботу в Росії попри обіцянки вийти з ринку. Заява British American Tobacco [про наміри покинути російський ринок](#) не є правдоподібною та жодним чином не скасовує факту присутності компанії в РФ та сплати податків.

Philip Morris так само [обіцяла вийти з Росії](#) в березні 2022 року через передачу права власності. Але компанія відступила від своїх слів і визнала, що може ніколи не піти з російського ринку. Окрім того, компанія "Philip Morris International" зневажає територіальну цілісність України. У відкритих звітах з 2015 року до 2020 року територія України АР Крим була [позначена як частина Російської Федерації](#).

Наразі у списку спонсорів війни проти України немає жодної тютюнової компанії, хоча три з чотирьох підпадають під критерії визначення таких. Japan Tobacco International, Philip Morris International, British American Tobacco не лише не вийшли з РФ, а й наростили свої прибутки за час повномасштабної війни.

До прикладу, дохід Philip Morris International за минулий рік у Росії майже у 6 разів перевищує дохід компанії "Mondelez", яка є у списку НАЗК. Громадська організація "Життя" подала відповідне звернення до НАЗК з вимогою визнати транснаціональні тютюнові компанії British American Tobacco, Japan Tobacco International та Philip Morris International, а також їхній менеджмент міжнародними спонсорами війни та внести до відповідного реєстру. Окрім того, що тютюнові компанії не внесені до списку спонсорів війни проти України, деякі державні інституції вважають за доцільне підтримати "знедолену" компанію "Philip Morris International" на шляху її розвитку в Україні.

У червні 2023 року Державна установа "Офіс із залучення та підтримки інвестицій" (UkraineInvest) повідомила про сприяння Philip Morris International для розвитку виробництва та продажу українцям своєї наркотичної продукції.

<https://www.epravda.com.ua/columns/2023/08/4/702926/>

Так виглядає паніка: атака на порт Новоросійськ обвалила рубль більше, ніж заколот Пригожина

[Російський рубль](#) вперше з весни 2022 року впав до позначки 95 RUB/USD. Рубль також впав по відношенню до євро до 104 RUB/EUR – найнижчої позначки з 28 березня 2022 року. Згідно з котируваннями, опублікованими на платформі [Investing](#), вході торгової сесії на Московській біржі рубль дещо відіграв позиції і станом на 13:00 котирувався на рівні 94,9 за долар і 103,8 за євро.

Станом на 17:59 за Києвом за один долар давали 96,08 рубля. Примітно, що валюта країни-агресора впала після атаки надводних дронів на порт Новоросійськ.

<https://www.unian.ua/economics/finance/rubl-obvalivsya-do-minimumu-z-vesni-2022-roku-12351087.html>

В Україні продовжують відкриватися компанії зі зв'язками в Росії та Білорусі

Аналітичний центр платформи відкритих даних YouControl виявив, що від початку повномасштабної війни в Україні не тільки не закрилася більшість компаній, у структурі власності яких присутні особи, пов'язані з Росією та

Білоруссю, а й було створено 39 нових компаній. Про це йдеться в опублікованому [дослідженні](#), здійсненому аналітиками R&D центру YouControl.

Так, на початку повномасштабного вторгнення Росії, в YouControl створили список діючих українських компаній, що мають "ворожий слід". До нього увійшли понад 20 тис активних українських підприємств, серед власників, засновників або кінцевих бенефіціарів яких є хоча б один громадянин або резидент Російської Федерації чи Республіки Білорусь. За 16 місяців лише у деяких із цих компаній відбулися зміни у складі співвласників, а саме вихід зі структури представників країн-агресорів – Росії та Білорусі. Аналітикам вдалося виявити понад 1000 таких фірм, що складає трохи більш як 5% від загальної кількості підприємств зі зв'язками в Росії та Білорусі. Майже 50% з цих компаній зареєстровані у Києві, ще близько 6,5% розташовані у Київській області. Майже 27% працюють у торговій сфері, по 14% – у переробній промисловості та нерухомості.

При цьому, у процесі дослідження вдалось виявити, що зникнення представників РФ та РБ зі структури власників українських компаній, не завжди означає зникнення зв'язків з країнами-агресорами. Деякі зміни, вірогідно, були направлені на приховування "російсько-білоруського сліду".

Найпоширенішими способами таких псевдозмін стали: зміна даних в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців щодо країни громадянства чи адреси реєстрації учасників/бенефіціарів з Росії та Білорусі на іншу. Зокрема, найчастіше на Кіпр, Туреччину, Ізраїль та Україну; переоформлення права власності на ймовірних родичів, які мають громадянство України або інших країн, крім РФ та РБ (збіг прізвищ, а також по батькові, яке збігається з іменем попереднього учасника).

Крім того, за період повномасштабного вторгнення РФ в Україну, було виявлено 39 новостворених компаній, в структурі власності яких присутні особи пов'язані із РФ та РБ. Близько половини цих юросіб (19) оформлені у Києві, ще 14 організацій зареєстровані на Заході України, 3 – на Півдні й 2 – на Сході країни. Понад 60% з цих компаній (24) були зареєстровані у 2022 році. 14 юросіб з російськими або білоруськими співвласниками є благодійними організаціями з основним КВЕДом – надання іншої соціальної допомоги без забезпечення проживання, н.в.і.у. У більшості фірм співвласники-громадяни РФ та РБ, мають українське місце реєстрації (адресу). Проте у 7 компаніях громадяни Білорусі, що є учасниками новостворених під час повномасштабної війни українських підприємств, згідно з ЄДР, зареєстровані в республіці Білорусь та в 1 випадку в Туреччині. Деякі компанії, що зареєстровані у період 24.02.2022-11.07.2023 рр., пов'язані між собою через учасників. За 16 місяців війни, у незначній кількості українських компаній, що були зареєстровані до повномасштабного вторгнення, у складі учасників з'явилися представники з РФ та РБ. Аналітики YouControl виявили

10 таких фірм. 5 з них зареєстровані в Києві, 3 – у Харківській області, а також по одній компанії у Рівненській та Одеській областях.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/4/702895/>

Росія хоче придбати у Північної Кореї артилерійські снаряди – Білий дім

За розвідданими Сполучених Штатів, Росія пробує розширити військову взаємодію з Північною Кореєю та придбати у неї партію снарядів для використання в війні проти України. Джерело: координатор Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі під час телефонного брифінгу, цитує [Укрінформ](#)

Пряма мова: "Інформація, отримана нами, вказує на те, що Росія прагне розширити військову співпрацю з КНДР, зокрема, шляхом продажу (Північною Кореєю – ред.) артилерійських снарядів Росії". За словами Кірбі, у Вашингтоні пов'язують [останній візит](#) російського міністра оборони Сергія Шойгу до Північної Кореї з намагання РФ переконати Пхеньян продати боєприпаси для їх використання у війні проти України. У цьому зв'язку представник Білого дому наголосив, що будь-які угоди між Москвою і Пхеньяном щодо поставок зброї прямо порушуватимуть низку резолюцій Ради Безпеки ООН.

Він підкреслив, що Сполучені Штати продовжать докладати зусиль, аби виявити і завадити будь-яким спробам РФ придбати боєприпаси у Північної Кореї чи будь-якої іншої держави, готової підтримувати війну Кремля проти України.

Кірбі також зазначив, що це свідчить про те, наскільки Путін впав у відчай, а також наскільки тиск західних санкцій впливає на його військову машину, що він звертається за допомогою до таких країн як Північна Корея або Іран.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/08/4/7414130/>

Мишоловка захопнулася: Путін підписав закон про блокування коштів іноземних компаній

На тлі масових антиросійських санкцій, введених у зв'язку з вторгненням РФ в Україну, президент РФ Володимир Путін підписав закон про блокування грошових коштів і майна юридичних осіб, що знаходяться під контролем зарубіжних організацій та іноземців, щодо яких Москва [застосовує санкції](#).

Документ опубліковано на офіційному [порталі](#) правових актів країни-агресора. Згідно з документом, під "заблокованими особами" маються на увазі іноземні держави та організації, юридичні особи, підконтрольні іноземним державам. Повідомляється, що відтепер економічні заходи можуть бути спрямовані на заборону здійснення фінансових операцій.

Після введення Росією санкцій на адресу юросіб їх грошові кошти та майно будуть заблоковані. Дані обмеження можуть застосовуватися в разі "недружніх дій"

країн, що загрожують національній безпеці Росії. Закон набуває чинності через 180 днів після офіційного опублікування.

<https://www.unian.ua/economics/finance/putin-vidrizaye-inozemnim-kompaniyam-shlyahi-z-vidhodu-z-rf-12351006.html>

Латвія попросить тисячі російських громадян залишити країну

Управління у справах громадянства та міграції Латвії попросить 6 тисяч російських громадян залишити країну – листи з відповідним проханням надішлють у вересні. Йдеться про тих, хто навіть не спробував пройти перевірку на отримання статусу постійного жителя ЄС. Пряма мова голови Комісії Сейму з громадянства, міграції та згуртування суспільства Інгарса Лідаки: "Десять 5-6 тисяч, за моїми прогнозами. Це люди, які не виявили жодного бажання – ні складати іспит, ні отримати тимчасову посвідку на проживання. Тобто ті, які мовчать. Якщо дивитися на закон, який він зараз є, то PMLP просто повинне вислати вимогу покинути країну протягом 3 місяців".

У Міністерстві внутрішніх справ Латвії підтвердили, що такі листи готують. За попередніми підрахунками, адресатів може бути близько 6 тисяч. Пряма мова заступника держсекретаря МВС Вілніса Вітоліньша: "Якщо у людини немає прав перебувати в країні, то потрібно виїжджати в країну, де у людини є право на перебування. Час для виїзду – три місяці. Він дається для того, щоб людина могла виїхати без поспіху. Якщо людина продовжує перебувати в Латвії незаконно, то може настати момент, коли державні структури про це дізнаються і, відповідно, нагадають про те, що потрібно виїжджати. Кримінальна відповідальність не передбачена, але передбачена адміністративна, тож людину можуть оштрафувати".

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/08/4/7414202/>

Литва визнала понад одну тисячу громадян РФ і Білорусі загрозою нацбезпеці

З кінця 2022 року, після запровадження спеціальної анкети, Литва визнала загрозою національній безпеці 1164 білорусів та росіян. Відомство встановило, що 910 громадян Білорусі становлять загрозу нацбезпеці. 337 із них відмовили у видачі дозволу на тимчасове проживання в Литві, 121 – у продовженні такого документа. Крім того, 205 білорусам анулювали дозволи на тимчасове проживання, які діяли раніше, двом громадянам Білорусі відмовили у видачі дозволів на постійне проживання в Литві. Ще у чотирьох відкликали такі документи, тоді як 241 білорусу відмовили у видачі литовської візи. [Президент Литви про закриття кордону з Білоруссю: Це один з ефективних варіантів](#)

За даними відомства, 254 громадяни РФ визнали такими, що становлять загрозу нацбезпеці країни. Із них 43 росіянам відмовили у видачі тимчасової посвідки на проживання в Литві, 46 – у продовженні.

До того ж, 59 громадянам Росії анулювали дозволи на тимчасове проживання, що діяли раніше, 52 громадянина РФ втратили посвідку на постійне проживання в Литві. Двом росіянам вирішили не видавати посвідку на постійне проживання за першого звернення, а ще 52 громадянам РФ відмовили у видачі національних віз Литви. Усі повнолітні громадяни Білорусі та РФ зобов'язані заповнювати анкету під час подання ними клопотань про видачу або зміну документа, що дає або підтверджує право на проживання в Литві, про видачу нового дозволу на тимчасове проживання або видачу національної візи. Анкета вимагає вказати певну інформацію, а також висловити ставлення до російської агресії в Україні.

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/08/4/7167006/>

Ресурсів для війни у Росії менше, але вони все одно будуть - експерт

Судячи з прикладів Північної Кореї та Ірану, Росія, на жаль, матиме фінансування для продовження війни. Про це сказав український інвестиційний банкір Сергій Фурса у [коментарі Укрінформу](#).

«Ресурси в них (росіян - ред.) все одно будуть. Іран 40 років під санкціями, але ресурси виробляти дрони-камікадзе й тероризувати Ізраїль у нього є», - зауважив інвестбанкір. Він уточнив, що «цього року ресурсів у Росії менше, ніж попереднього, й інтенсивність бойових дій та спроможність теж набагато менша, тож наступного року у них буде іще менше ресурсів, але все одно вони будуть».

На думку інвестбанкіра, для того щоб санкції проти Росії максимально діяли, до них мають приєднатися Індія та Китай. «На жаль, цього ніколи не станеться, тож необхідно просто посилювати контроль, щоб Кремль мав менше можливостей обходити санкційні обмеження», - підкреслив Фурса.

Китай, Індія, країни Африки підтримують економіку РФ, активно скуповуючи нафту та нафтопродукти. РФ продовжує отримувати доходи завдяки експорту нафти. Російський експорт на початку року становив 8,3 млн барелів нафти на добу - найвищий рівень з квітня 2020-го, згідно з даними Міжнародного енергетичного агентства (МЕА). Найбільшим покупцем був Китай (43% російського експорту сирої нафти), далі - Індія (36%), ЄС (8%) і Туреччина (3%).

<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3744344-resursiv-dla-vijni-u-rosii-mense-ale-voni-vse-odno-budut-ekspert.html>

Швейцарія відкинула закиди в недостатньому виконанні санкцій проти Росії

Міністерство закордонних справ Швейцарії прокоментувало заяви американської Гельсінської комісії, в якій швейцарську сторону звинувачують у недостатній протидії ухилянню росіян від санкцій. Раніше Гельсінська комісія США – група в американському Конгресі – закликала адміністрацію Джо Байдена

запровадити санкції проти трьох колишніх федеральних посадовців США, зокрема колишнього генпрокурора Міхаеля Лаубера.

Причиною вони назвали випадок, коли ці троє посадовців нібито дозволили повернути кошти громадянину Росії, що перебував під санкціями, й це дозволяє звинуватити причетних у корупції. Сам Лаубер уже раніше [коментував ці звинувачення](#), заявивши, що виступає за ретельніше втілення санкцій проти російських осіб. МЗС Швейцарії на запит Tamedia заявило, що використало канали комунікації "високого рівня", аби висловити США свою незгоду зі звітом американської Гельсінської комісії, й підкреслило, що послідовно впроваджує запроваджені проти Росії санкції.

"Звинувачення, що Швейцарія робить менше, ніж інші країни, й досі переховує в себе кошти підсанкційних осіб, не заморожуючи їх, є необґрунтованими", – додали у відомстві. Там нагадали, що на території Швейцарії в результаті санкцій проти Росії та Білорусі вже заморожені 7,5 мільярда швейцарських франків, а в червні Євросоюз офіційно визнав Швейцарію країною-партнером у впровадженні санкцій проти Росії.

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/08/4/7167031/>

Exclusive: Russia doubles 2023 defense spending plan as war costs soar

Ексклюзив: Росія подвоює план витрат на оборону на 2023 рік, оскільки витрати на війну стрімко зростають Росія подвоїла цільові витрати на оборону до 2023 року до понад 100 мільярдів доларів – це третина всіх державних витрат – показує урядовий документ, ознайомлений Reuters, оскільки витрати на війну в Україні зростають і створюють зростаючу напругу. про московські фінанси.

Ці цифри проливають світло на витрати Росії на конфлікт у той час, коли дані про бюджетні витрати по секторах більше не публікуються. Вони показують, що тільки в першій половині 2023 року Росія витратила на оборону 12%, або 600 мільярдів рублів, більше, ніж 4,98 трильйона рублів (54 мільярди доларів), які вона спочатку планувала на 2023 рік. Витрати на оборону за перші шість місяців 2023 року склали 5,59 трильйона рублів, що становить 37,3% від загальних 14,97 трильйона рублів, витрачених за цей період, йдеться в документі. Бюджетний план Росії передбачає 17,1% від загального обсягу витрат на «Національну оборону».

Уряд і міністерство фінансів Росії не відповіли на прохання прокоментувати ці цифри. Зростання витрат на війну [сприяє](#) скромному економічному відновленню Росії цього року завдяки збільшенню промислового виробництва, але вже підштовхнуло бюджетні фінанси до дефіциту приблизно в 28 мільярдів доларів – ця цифра посилюється падінням доходів від експорту.

Підрахунки Reuters на основі документа показали, що Росія витратила на оборону за перші шість місяців 19,2% усіх спочатку запланованих бюджетних витрат на 2023 рік в цілому. За останніми оприлюдненими [даними](#), Москва

витратила на армію в січні та лютому 2 трильйони рублів. У першому півріччі поточного року видатки бюджету на 2,44 трлн рублів перевищили показники за аналогічний період 2022 року. Згідно з документом, 97,1% цієї додаткової суми було спрямовано на оборонний сектор.

Документ передбачав нову оцінку щорічних витрат на оборону в 9,7 трлн рублів, що становить одну третину від загальних цільових витрат у 29,05 трлн рублів, що буде найвищою часткою принаймні за останнє десятиліття. У період з 2011 по 2022 рік Росія витратила на оборону мінімум 13,9% і максимум 23% свого бюджету. Згідно з документом, Росія вже витратила 57,4% свого нового річного оборонного бюджету.

<https://www.reuters.com/world/europe/russia-doubles-2023-defence-spending-plan-war-costs-soar-document-2023-08-04/>

ГУР: Резервні фонди Кремля на війну оцінюють у понад \$150 мільярдів

Падіння бюджетних доходів РФ покриває з резервних фондів, які активно наповнювали валютою та золотом перед повномасштабним вторгненням в Україну

Про це [заявив](#) представник воєнної розвідки України Андрій Юсов у коментарі Укрінформу. "Власне, саме із цих запасів Росія фінансує війну: утримує армію, виготовляє та закуповує зброю", - сказав він.

Зазначається, що українська воєнна розвідка вважає, що ресурси РФ не безмежні, війна - це дуже дорого, тож процес системної кризи у Росії незворотній, і це лише питання часу. Окрім резервів, РФ отримує доходи завдяки експорту нафти. Російський експорт на початку року становив 8,3 млн барелів нафти на добу - найвищий рівень з квітня 2020-го, згідно з даними Міжнародного енергетичного агентства (МЕА). Найбільшим покупцем був Китай (43% російського експорту сирої нафти), далі - Індія (36%), ЄС (8%) і Туреччина (3%). Проте, після встановлення у грудні минулого року верхньої межі цін для закупівель російської нафти, доходи від нафтогазової галузі, за даними міністерства фінансів Росії, за 4 місяці цього року скоротилися на 52% порівняно з січнем - квітнем 2022 року.

<https://espresso.tv/gur-rezervni-fondi-kremlya-na-viynu-otsinyuyut-u-ponad-150-milyardiv>

Російському олігарху Гінеру оголосили підозру: побудував ТЕС у Криму та постачав патрони ЗС РФ

Державне бюро розслідувань спільно з Службою безпеки повідомили про підозру російському олігарху Євгенію Гінеру, який побудував в тимчасово окупованому Криму дві ТЕС та постачав російській армії боєприпаси. Про це повідомляє [пресслужба ДБР](#). Російський олігарх Гінер належить до близького оточення президента Росії Володимира Путіна та є президентом московського

футбольного клубу "ЦСКА". Правоохоронці встановили, що у 2019 році підозрюваний через підконтрольну йому компанію забезпечив будівництво Балаклавської (Севастопольская ПГУ-ТЭС) та Таврійської ТЕС (Симферопольская ПГУ-ТЭС) на території тимчасово окупованого Криму. Електростанції було приєднано до електричних мереж Росії. "Таким чином підозрюваний заподіяв шкоду енергетичній безпеці України, сприяв залежності Криму від РФ в енергетичному секторі", – додали в ДБР. Крім цього, у 2022 році підозрюваний як власник управляючої компанії "АО "КБАЛ им. Л.Н. Кошкина" надав вказівку здійснювати постачання патронів для різних видів стрілецької зброї до Міноборони, Збройних сил та інших військових формувань РФ. Постачання великої кількості патронів здійснювалось протягом усього періоду з початку збройної агресії РФ проти України. "Гінеру заочно повідомлено про підозру у пособництві вчинення дій з метою зміни меж території та державного кордону України, які призвели до тяжких наслідків за попередньою змовою групою осіб. Санкція статті передбачає покарання у вигляді довічного позбавлення волі з конфіскацією майна", – зазначили правоохоронці.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/4/702906/>

3 серпня 2023 року

✚ МАРГАРИТА СОКОРЕНКО: ЗАРАЗ ОСНОВНА МЕТА У СПРАВІ ЩОДО КРИМУ — ДОВЕСТИ ПРАКТИКУ ПОРУШЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ РОСІЄЮ НА ПІВОСТРОВІ ПІСЛЯ ЙОГО ОКУПАЦІЇ

8 листопада 2023 року Україна представлятиме усно свою позицію по справі «Україна проти росії (щодо Криму)» в Європейському суді з прав людини. І це попри те, що РФ вигнали з Ради Європи — ЄСПЛ все ж виробив алгоритм розгляду справ проти росії навіть в таких умовах. Письмовими позиціями ж по суті заявлених скарг сторони обмінялися невдовзі після початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну — 28 лютого 2022 року.

На етапі розгляду прийнятності справи головною метою української команди було закріпити юридичну дату початку окупації півострова. Зараз основна мета — довести, що з моменту окупації росія вчиняє цілу практику порушень прав людини на Кримському півострові, у першу чергу спрямовану проти тієї частини населення, яка не підтримує захоплення Криму і намагається з цим боротися.

«Сам факт визнання судом того, що росія систематично порушувала права людини в окупованому Криму, вже буде мати велике значення. В тому числі — для наступних справ, які стосуються російської агресії проти України, адже усі вони пов'язані між собою: ті самі порушення прав людини росія далі здійснювала на окупованих територіях сходу України та нових окупованих територіях після

повномасштабного вторгнення, і щодо цих порушень до ЄСПЛ надходять індивідуальні скарги», — про це розповіла Уповноважена у справах Європейського суду з прав людини Маргарита Сокоренко в інтерв'ю виданню «Європейська правда». Вона додала, що якщо продивитися два рішення – щодо прийнятності справи по Криму і Донбасу – можна чітко простежити хронологію збройної агресії росії проти нашої держави. І всі ці рішення мають неабияке значення як для індивідуальних позовів в ЄСПЛ проти росії, так і в інших міжнародних судових органах. Тому що це вже факти, юридично перевірені міжнародною судовою інстанцією, закріплені та відображені у рішеннях.

Що ж до міждержавного позову стосовно повномасштабного вторгнення Маргарита Сокоренко зазначила, що «ми виграли перший етап, навіть не проходячи його». Це стало можливим завдяки тому, що позов був приєднаний до справи «Україна та Нідерланди проти росії», де вже було рішення щодо прийнятності. Восени ж цього року Україна подаватиме свою позицію по суті цього позову.

Практично немає сумнівів у тому, що рф відмовиться добровільно платити компенсації, які може присудити ЄСПЛ українським постраждалим у майбутньому. Достатньо згадати приклад ігнорування виплат для Грузії. Тому, це одразу було передбачено командою Мін'юсту при напрацюванні Міжнародного компенсаційного механізму.

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/margarita-sokorenko-zaraz-osnovna-meta-u-spravi-schodo-krimu-dovesti-praktiku-porushen-prav-lyudini-rosieyu-na-pivostrovi-pislya-yogo-okupatsii>

✚ "Алло, Фрідман? Ти не повіриш". Чи націоналізує Україна "Київстар"

Російський олігарх Михайло Фрідман досі є співвласником "Київстара". Чи може через це найбільший мобільний оператор країни стати державним?

Історія "Київстара" та Фрідмана почалася у 2002 році. Тоді "Альфа-груп" викупила 50,1% компанії "Сторм". Telenor позитивно сприйняла появу росіян у "Київстарі": у Росії вони мали спільний бізнес – мобільний оператор "Вымпелком" (Beeline). У 2005 році "Альфа" вирішила остаточно закріпитися в українському бізнесі і збільшила свою частку в "Стормі" до 100%. Таким чином "Київстар" поділили Telenor та "Альфа-телеком" з частками 56,5% і 43,5% відповідно. Утім зростання "Київстара" в майбутньому стане яблуком розбрату між Telenor і росіянами. Норвежці включали результати українського оператора у свою звітність, бо володіли більшою частиною його акцій. Фрідман помітив, що успіхи української компанії впливають на ціну акцій Telenor і запропонував фіксувати результати "Київстара" навпіл, щоб використовувати їх у корпоративному балансі. Йому відмовили. Початок великої війни "Київстар" зустрів у статусі лідера за кількістю

абонентів – 26 млн осіб. Головними втратами для оператора за сімнадцять місяців війни стали втрата абонентів, переважно тих, які мігрували до країн ЄС і змінили оператора через роумінг, окупація території та руйнування обладнання.

Співрозмовники ЕП в уряді відзначають, що команда "Київстара" продемонструвала хорошу роботу в непрості часи, намагаючись зберегти роботу мережі в умовах блекауту чи швидко відновлюючи зв'язок на деокупованих територіях. У наявності росіян серед власників "Київстара" співрозмовники ЕП у владі бачать дві основні проблеми.

Перша – росіяни заробляють на українцях. У 2022 році дохід "Київстара" зріс на 8,2% до 31 млрд грн. Згідно з розпорядженням НБУ, компанія не може виводити дивіденди з країни, тому весь прибуток залишається в Україні. Утім, після завершення війни це обмеження буде зняте, як і, ймовірно, санкції Заходу.

Друга – безпека. У "Київстарі" запевняють, що Фрідман не має ніякого впливу на роботу мобільного оператора. "У структурі власності "Київстара" немає бенефіціарних акціонерів, тобто осіб, які за визначенням законодавства України мають 25-відсоткову частку в статутному капіталі і можуть чинити суттєвий вплив на господарську діяльність компанії", – підкреслюють в операторі.

По-перше, "Київстар" системно важливий для національного роумінгу, оскільки є найбільшим мобільним оператором країни. В уряді зазначають, що на ринку мобільних операторів сформувався певний баланс між трьома компаніями. Кожен оператор покриває всю територію держави, але так склалося, що на сході України більше абонентів мав Vodafone, а на заході – "Київстар".

Механізм переходу компанії до держави через РНБО займе певний час і користувачі можуть почати масово переходити до інших операторів. Однак Vodafone та Lifecell не зможуть прийняти до себе навіть третину абонентів "Київстара". Може виникнути ситуація, коли без зв'язку залишаться всі.

По-друге, націоналізація "Київстара" породжує репутаційні ризики для України. Фрідман є головним акціонером LetterOne. Остання володіє 47,9% акцій нідерландської Veon Holdings. Решта акцій Veon належить різним інвесторам.

"В Україні є чинна двостороння угода про взаємний захист інвестицій з Нідерландами, яка забороняє експропріацію активів, крім випадків, коли така експропріація відбувається відповідно до правової процедури з метою захисту публічного інтересу на недискримінаційній основі із забезпеченням належної і справедливої компенсації вартості активу", – пояснює аналітик Київської школи економіки, член санкційної групи Єрмака-Макфола Анна Власюк. За її словами, навіть якщо Україна запевнить, що відчуження активів Фрідмана захищає публічний інтерес, держава все одно муситиме виплатити компенсації.

<https://www.epravda.com.ua/publications/2023/08/3/702852/>

✚ "Росія розпадеться – не 'якщо', а 'коли'. Та механізм компенсацій за агресію з'явиться ще до того"

Ім'я Маргарити Сокоренко невідоме широкому загалу, але у сфері захисту прав людини і у питаннях, дотичних до судових процесів за участю України у Страсбурзі, її знають буквально усі. Маргарита багато років працює у Мін'юсті – в юридичній команді, що готує позови проти Росії в Європейському суді з прав людини (ЄСПЛ), а також комунікує з Судом щодо справ, де громадяни висувають звинувачення на адресу самої України. Від 2021 року вона стала уповноваженим України з питань ЄСПЛ і є агентом на ключових процесах проти РФ у Страсбурзі.

<https://www.eurointegration.com.ua/interview/2023/08/3/7166942/>

✚ Євросоюз: РФ хоче створити нові залежності своїм дешевим зерном

Європейський Союз попередив країни, що розвиваються, про те, що Росія пропонує дешеве зерно, щоб створити нові залежності від себе. Як повідомляє "Європейська правда", про це йдеться в листі високого представника ЄС з питань зовнішньої і безпекової політики Жозепа Борреля, який є у розпорядженні [Reuters](#).

Боррель закликав країни, що розвиваються, і G20 виступити "чітким і єдиним голосом", щоб змусити Москву повернутися до Чорноморської зернової ініціативи і припинити атаки на сільськогосподарську інфраструктуру України. "У той час як світ стикається з перебоями у поставках і зростанням цін, Росія звертається до незахищених країн з двосторонніми пропозиціями поставок зерна за зниженими цінами, вдаючи, що вирішує проблему, яку сама ж і створила", – підкреслив він.

Боррель назвав дії РФ "цинічною політикою навмисного використання харчових продуктів як зброї". Він додав, що таким чином Росія намагається створити нові залежності шляхом посилення економічної вразливості та глобальної продовольчої небезпеки. Боррель наголосив, що ЄС "продовжуватиме підтримувати невтомні зусилля" ООН і Туреччини, спрямовані на відновлення "зернової угоди".

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/08/3/7166919/>

✚ Росія розширила список недружніх держав

Уряд Росії заніс Норвегію до списку недружніх країн, та обмежило кількість працівників, які можуть наймати норвезькі диппредставництва. Про це [повідомляють](#) на сайті російського кабміну. "Уряд включив Королівство Норвегія до переліку іноземних держав, які вчиняють недружні дії, спрямовані проти російських дипломатичних і консульських представництв за кордоном", – йдеться в повідомленні. Посилаючись на указ Володимира Путіна "Про застосування заходів впливу (протидії) на недружні дії іноземних держав" (від 23 квітня 2021 року), російський уряд ухвалив рішення обмежити кількість фізосіб, які перебувають на території Росії, з якими посольство Норвегії зможе укласти трудові

договори. "Згідно з новим розпорядженням, за Норвегією закріплено ліміт у 27 осіб", - ідеться в повідомленні.

Водночас, нагадують в уряді РФ, згідно з указом Путіна вони мають право повністю заборонити наймати до посольств, консульств, представництв держорганів і держустанов недружніх країн працівників із числа осіб, які перебувають на території Росії.

Раніше, у травні 2021 року, обмеження було запроваджено щодо дипмісії США та Чехії, а в липні 2022 року - щодо дипмісії Греції, Данії, Словенії, Хорватії та Словаччини. "Затверджений урядом перелік не є остаточним і з урахуванням триваючих ворожих дій іноземних держав, спрямованих проти російських представництв за кордоном, може розширюватися", - повідомляє російський уряд.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/3/702860/>

Виробник кави Jacobs зупинить продаж іноземних брендів у Росії, але не йде з країни

Голландський виробник кави Jacobs, L'Or, Tassimo та Douwe Egberts - компанія JDE Peet's - припинить продаж іноземних брендів кави та чаю на російському ринку до кінця року. Про це повідомляє російське видання "[Комерсант](#)".

Згідно з фінансовим звітом компанії за перше півріччя, до кінця року буде припинено продаж усіх іноземних брендів. А за 2024 року в РФ продаватимуть лише місцеві бренди напоїв. Також JDE також знизилася цільовий показник прибутку за підсумками року через невизначеність на тлі переходу до місцевих брендів. За підсумками першого півріччя компанія зазнала збитків у 185 млн євро через ребрендинг бренду кави Jacobs в Росії. Генеральний директор JDE Фаб'єн Саймон зазначив, що JDE не збирається повністю йти з Росії. За його словами, робота компанії на російському ринку не суперечить санкціям Заходу. Наразі в російському підрозділі компанії працює понад 900 осіб.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/3/702864/>

Кремль зберіг схему фінансування "ПВК Вагнер" через держконтракти - розслідування ЗМІ

Укладення компаніями Пригожина за місяць після так званого заколоту держконтрактів на щонайменше 2 млрд рублів, свідчить про те, що російська влада, ймовірно, зберегла схему фінансування "ПВК Вагнер".

Про це пише опозиційне російське видання "[Агентство](#)".

Так, пов'язані з Євгеном Пригожиним компанії за місяць, що минув після військового заколоту, уклали держконтрактів не менше ніж на 2 мільярди рублів. Зокрема, фірмам "кухаря Путіна" вдалося не втратити великі замовлення на гарячі

обіди для школярів у підмосковних містах, встановило "Агентство", проаналізувавши дані сайту держзакупівель.

Найбільші підряди за останній місяць фірми Пригожина отримали на організацію гарячого харчування школярів у містах Московської області. Адміністрація Митищ заплатить 705 мільйонів рублів компанії "Соціальне харчування "Центр"", адміністрація Красногорська - 935 мільйонів рублів компанії "Продфудсервіс". "Це свідчить про те, що групі компаній "кухаря Путіна" вдалося зберегти двох великих держзамовників у Підмосков'ї", - підкреслює видання.

Продовжив співпрацювати з фірмами Пригожина дитячий табір "Артек" - за харчування дітей у 2023 році він заплатить 260 мільйонів рублів "Комбінату дошкільного харчування".

Серед інших держзамовників послуг харчування у компаній глави "ПВК Вагнера" після заколоту опинилися також кілька лікарень Москви і Московської області. Контракти уклали також із фірмами "Руссоцкапитал" і "АВК".

Усі проаналізовані контракти укладені з цивільними держустановами.

З інформацією про держконтракти на харчування військових на сайті держзакупівель ознайомитися неможливо, оскільки вони засекречені. Але про те, що структури Пригожина постачають харчування військовим, раніше говорив сам засновник "ПВК Вагнера", а також Володимир Путін.

Як писав засновник "ПВК", проросійські проекти в Африці, Сирії та інших арабських країнах фінансуються через держконтракти для групи компаній, якою управляє "Конкорд". З 2006 року через них пройшло 147 млрд рублів, запевняв бізнесмен. Те, що влада фінансувала ПВК, зокрема через держконтракти на харчування військових, після заколоту Пригожина [визнав](#) і Владімір Путін. Таким чином ПВК заробило тільки за один рік близько 80 мільярдів рублів, говорив Путін.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/3/702868/>

2 серпня 2023 року

Оператори країн Балтії вирішили відключитись від електричної системи Росії

Оператори систем передавання електроенергії Естонії, Латвії та Литви прийняли рішення про від'єднання від контрольованої Росією системи й синхронне підключення до континентальної європейської мережі – відповідну угоду підписали 2 серпня. Джерело: "[Європейська правда](#)" з посиланням на Міністерство енергетики Литви. Угода між операторами мереж Elering, AST та Litgrid передбачає, що остаточне від'єднання від російської системи й перехід на європейську відбудеться [в лютому 2025 року](#).

Документ також передбачає, що країни Балтії спільно вийдуть з контракту BRELL, укладеного з російськими та білоруськими операторами, влітку 2024 року,

за півроку до синхронізації. Необхідні роботи, як-то встановлення перших синхронних конденсаторів, систем управління та реконструкція третьої лінії між Естонією та Латвією, будуть завершені до узгодженої дати. Інші проекти балтійських операторів систем передання електроенергії планують втілити до кінця 2025 року або пізніше. Угоду ще мають схвалити прем'єр-міністри Естонії, Латвії та Литви – це очікується в найближчі дні.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/08/2/7413962/>

✚ Створили сканер, що визначає товари брендів, які досі працюють на російському ринку

У базі застосунку на основі ChatGPT дані про понад 7500 компаній.

У Київській школі економіки створили сканер штрихкодів, який визначає товари компаній, що досі не вийшли з російського ринку. Про це KSE Institute [повідомив](#) на своїй фейсбук-сторінці. Для сканера застосували чатбот на основі штучного інтелекту ChatGPT. Він допомагає перевіряти товари та визначати, котрі із них вироблені однією з понад 7500 компаній, що досі працюють на ринку ворожої держави. «Компанії, які не виходять з росії, розуміють одну мову тільки — прибутку. Тому не купуйте продукти цих компаній. Але як це зробити на практиці? Ось є сканер від KSE Institute команди "Самосанкції/Leave Russia", — [прокоментував](#) президент Київської школи економіки Тимофій Милованов.

Щоб скористатися сканером, треба у смартфоні перейти на [сайт проекту](#) та навести камеру на штрихкод обраного товару. Також сервіс доступний у [телеграм-боті](#). Сканер штрихкодів створили в межах проекту «Самосанкції», він доступний українською та англійською мовами.

<https://ms.detector.media/internet/post/32562/2023-07-31-stvoryly-skaner-shcho-vyznachaie-tovary-brendiv-yaki-dosi-pratsyuyut-na-rosiyskomu-ryнку/>

✚ Журналістське розслідування: Кремлівські олігархи заробляють на війні РФ проти України мільярди доларів

Щонайменше 81 людина з останнього довоєнного рейтингу Forbes «200 найбагатших росіян» відкрито брала участь у забезпеченні російської армії та ВПК Росії. Це з'ясували журналісти російського видання «Проект», які створили [«Путівник російських олігархів воєнного часу»](#).

Автори дослідження проаналізували публічні державні контракти, укладені підприємствами, які частково або повністю належать фігурантам рейтингу Forbes, з оборонними заводами, Міноборони та Росгвардією за період з 2014 по 2023 рік. Виявилось, що загальна сума цих контрактів — не менше 220 мільярдів рублів, або майже 3 млрд доларів. Водночас реальна кількість бізнесменів, що працюють на війну, і отриманих ними за це грошей, за словами журналістів «Проекту», може бути суттєво більше, ніж у базі даних. Оскільки після 2017 року, користуючись змінами

в російському законодавстві, Міноборони та військові заводи почали масово засекречувати свої контракти. «Проект» вноситиме оновлення до створеної бази даних з появою нової інформації.

За підрахунками журналістів, прямо або побічно — через пресрелізи або заяви рад директорів компаній — з приводу війни висловилися 27 із 200 членів останнього списку Forbes. «При цьому підприємства дуже багатьох мовчазних олігархів постачали і продовжують постачати російському оборонно-промислому комплексу величезне число товарів і послуг, зокрема й тих, що потрібні безпосередньо для створення ракет, бомб і куль, які вбивають мирних українців. Прямо або побічно на війну працювали підприємства навіть тих олігархів, які покинули Росію, як Андрій Мельниченко, або тих, хто відчайдушно намагається відбілити свій імідж і домогтися зняття санкцій, як Михайло Фрідман та інші акціонери консорціуму “Альфа-Групп”», — йдеться в матеріалі.

<https://detector.media/infospace/article/214953/2023-07-31-zhurnalistske-rozsliduvannya-kremlivski-oligarkhy-zaroblyayut-na-viyni-rf-proty-ukrainy-milyardy-dolariv/>

Член Нацради: Євросоюз обговорює можливість заборони послуг супутникового телебачення для російських медіа

Європейський Союз обговорює питання про можливість припинення послуг супутникового телебачення російським медіа. Про це повідомив представник Нацради з питань телебачення та радіомовлення Дмитро Швидченко під час дискусії про роль держави, громадського сектору та медіа у протидії дезінформації, [пише](#) «Укрінформ».

«Враховуючи збільшення присутності російських пропагандистських каналів на окупованих територіях України та в інших частинах світу, а також не маючи можливості впливати на поширення російської пропаганди, ЄС обговорює зараз питання щодо тотальної заборони надання послуг супутникового телебачення, зокрема, російським медіа. Тому найближчим часом очікуємо серйозні рухи в напрямку поглиблення та посилення санкцій з боку ЄС до російських медіа», — сказав Швидченко. Окрім цього, за словами заступника директора та головного медійного юриста ЦЕДЕМ Ігоря Розкладая, варто також сконцентрувати увагу на роботі із зовнішньою аудиторією, зокрема на Африканському континенті.

<https://detector.media/infospace/article/215061/2023-08-02-chlen-natsrady-ievrosoyuz-obgovoryuie-mozhlyvist-zaborony-poslug-suputnykovogo-telebachennya-dlya-rosiyskykh-media/>

Іран буде в Білорусі та РФ заводи з виробництва дронів - ISW

Іран буде заводи з виробництва безпілотних літальних апаратів у Білорусі та РФ. "Іран веде будівництво заводів з виробництва безпілотників у Білорусі та Росії,

що допоможе Росії легше купувати іранські безпілотники та забезпечить Ірану численні економічні та військові вигоди”, - йдеться в повідомленні.

У ISW зазначають, що Іран підписав довгострокові стратегічні угоди з Білоруссю і РФ. І ці угоди є взаємовигідними. Крім того, будівництво іранського заводу з виробництва безпілотників у Білорусі полегшить “логістичні проблеми”, з якими стикається Росія при транспортуванні іранських дронів з Ірану через Близький Схід. Іран виграє, отримуючи доходи для іранської економіки. Британська секретна розвідувальна служба повідомила в липні, що Іран прагне отримати готівку від Росії в обмін на іранські безпілотники. На даний час Іран стикається з критичними економічними умовами, вартість ріала перевищила 500 000 ріалів до одного долара США на 1 серпня. Іранський статистичний центр повідомив 25 липня, що рівень інфляції в Ірані становить приблизно 47,5 відсотка.

Росія також може принести користь іранським військовим. Наприкінці 2022 року західні ЗМІ припустили, що Іран може отримати російські винищувачі Су-35 в обмін на постачання Росії безпілотників. Однак іранські військові чиновники все частіше висловлювали скептицизм щодо отримання Су-35 в останні місяці.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/2/702821/>

Італійський банк Intesa закриває представництво в РФ, але поки не виходить з ринку

Найбільший італійський банк Intesa Sanpaolo вирішив закрити своє представництво в Москві, хоча не зміг отримати дозвіл на повний вихід з Росії через обмеження на продаж активів. Про це повідомив пресекретар фінустанови, передає [Reuters](#).

Маючи близько 900 осіб в штаті, на початку війни “Інтеза Росія” обслуговувала лише корпоративних клієнтів через 27 відділень. Речник Intesa розповів, що закриття представництва не вплинуло на місцевий бізнес банку, над скороченням якого Intesa продовжує працювати. Агентство зазначає, що на банки єврозони тиснуть наглядові органи галузі, щоб вони вийшли з Росії, і Intesa вивчає варіанти, серед яких може бути продаж власним менеджерам банку.

Закриття представництва набуде чинності протягом кількох місяців.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/08/2/702831/>

Дуда затвердив поправки до суперечливого закону про комісію з розслідування впливу РФ

2 серпня розмістили оголошення про те, що президент ще у понеділок підписав схвалені у законодавчому органі зміни до закону.

Як нагадує [Onet](#), поправка передбачає, що до складу комісії не зможуть входити депутати. Також знімаються деякі запобіжники, включно із заборонаю на виконання функцій, пов’язаних з розпорядженням бюджетними коштами на період

до 10 років. Головним предметом розгляду комісії буде визнання чи невизнання того, що особа "не гарантує належного виконання діяльності у суспільних інтересах". Апеляцію на рішення потрібно буде подавати до Апеляційного суду у Варшаві. Нагадаємо, закон передбачає створення комісії, яка аналізуватиме офіційні документи, випадки передання інформації третім особам, ухвалення "шкідливих рішень" тощо у період з 2007 по 2022 рік.

Польська опозиція, насамперед партія "Громадянська платформа" та її лідер Дональд Туск, вважають, що ініціатива "Права й справедливості" спрямована проти них – передусім у контексті Смоленської авіакатастрофи 2010 року.

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/08/2/7166886/>

✚ 2 серпня 2023 року Міністерством юстиції України подано до Вищого антикорупційного суду позов про застосування санкції, передбаченої пунктом 1¹ частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» до Калашника Сергія Вікторовича.

Калашник С. В. — громадянин російської федерації, 31 березня 1978 року народження, російський політик, підприємець, діючий сенатор ради федерації рф, який брав участь у голосуванні за прийняття федеральних законів рф стосовно незаконної анексії територій України та був причетний до сприяння в підготовці рф до повномасштабного вторгнення в Україну.

Предметом стягнення в дохід держави є 100% статутного капіталу українського підприємства ТОВ "Мотордеталь-Конотоп".

"Мотордеталь-Конотоп" - виробник та постачальник гільз циліндрів для двигунів внутрішнього згорання з більш ніж 50-річним досвідом та традиціями.

На [сайті](#) заводу йдеться, що він здатний виготовляти понад 1500 найменувань гільз для будь-якої автомобільної техніки, суден та тепловозів. До структури "Мотордеталь-Конотоп" входять: чавунно-ливарне виробництво, два механообробні цехи, допоміжні цехи. На заводі [працюють](#) понад 800 співробітників.

<https://www.facebook.com/minjust.official/posts/pfbid0ELjMoUzCXvTq5Bw8pf6FrBGaQjnghaTPupiLziAhhKNFAA7xeWzk778y5zHKWtSZI>

✚ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПОДАННЯ МІН'ЮСТОМ ПОЗОВУ ДО КАЛАШНИКА С. В. ПРО ЗАСТОСУВАННЯ САНКЦІЙ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТОМ 1-1 ЧАСТИНИ 1 СТАТТІ 4 ЗУ «ПРО САНКЦІЇ»

02 серпня 2023 року Міністерством юстиції України подано до Вищого антикорупційного суду позов про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції» до Калашника Сергія Вікторовича – громадянина російської федерації, 31 березня 1978 року народження, російського політика, підприємця, діючого сенатора ради федерації рф, який брав

участь у голосуванні за прийняття федеральних законів рф стосовно незаконної анексії територій України та був причетний до сприяння в підготовці рф до повномасштабного вторгнення в Україну. Предметом стягнення в дохід держави є 100% статутного капіталу українського підприємства ТОВ «Мотордеталь-Конотоп».

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/povidomlennya-pro-podannya-minyustom-pozovu-do-kalashnika-s-v-pro-zastosuvannya-sanktsii-peredbachenoj-punktom-1-1-chastini-1-statti-4-zu-pro-sanktsii>

274 об'єкти в 14 областях. ЮНЕСКО оновила список пошкоджених росіянами культурних пам'яток в Україні

Міжнародна організація ЮНЕСКО підтвердила пошкодження 274 культурних об'єктів в Україні з початку повномасштабного вторгнення Росії.

"Станом на 26 липня 2023 року ЮНЕСКО підтвердила пошкодження з 24 лютого 2022 року 274 об'єктів – 117 релігійних об'єктів, 27 музеїв, 98 будівель, що мають історичну та/або мистецьку цінність, 19 пам'ятників, 12 бібліотек, 1 архів", – йдеться у повідомленні ЮНЕСКО. В організації зазначили, що проводять попередню оцінку збитків, завданих культурним цінностям, шляхом перехресної перевірки повідомлень про інциденти з кількох надійних джерел.

"ЮНЕСКО також розробляє разом зі своїми партнерськими організаціями механізм незалежної скоординованої оцінки даних в Україні, включаючи аналіз супутникових знімків, відповідно до положень Гаазької конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту 1954 року", – додали там.

У своєму оновленому звіті організація вказує, скільки і яких саме пам'яток постраждало в тому чи іншому регіоні України. Найбільше пошкоджень культурних об'єктів ЮНЕСКО зафіксувало в Донецькій (78 об'єктів), Харківській (55 об'єктів), Київській (38 об'єктів), Луганській (33 об'єкти) та Чернігівській областях (17). Також є ушкодження в Запорізькій та Сумській (по 12 об'єктів), Одеській та Миколаївській (по 8), Херсонській (6), Житомирській (3), Вінницькій (2) і Дніпропетровській та Львівській областях (по 1).

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/08/1/255670/>

1 серпня 2023 року

КАБІNET МІНІСТРІВ УКРАЇНИ: РОЗПОРЯДЖЕННЯ від 01 серпня 2023 р. № 670-р, Київ «Про схвалення Стратегії повернення активів на 2023 — 2025 роки»

Повернення активів здійснюється у кілька етапів, діяльність на кожному з яких залежить від ефективності попереднього етапу.

За загальною світовою практикою процес повернення активів здійснюється за такими основними етапами: досудове слідство (з'ясовується інформація про доходи від кримінальних правопорушень, їх місцезнаходження та докази щодо власності на них); судове провадження (засудження або виправдання обвинуваченого/підсудного, ухвалення рішення про конфіскацію, набрання ним законної сили); виконання рішення про конфіскацію (майно фактично підлягає конфіскації на користь держави відповідно до закону чи міжнародного договору).

Наявні в Україні правові механізми повернення активів не відповідають поточним тенденціям розвитку транскордонної злочинності, не дають змоги своєчасно реагувати та вживати необхідних заходів з протидії сучасним формам та методам легалізації активів. Також потребує додаткового вивчення питання щодо конфіскації активів без винесення вироку в рамках кримінального провадження та забезпечення ефективного стягнення активів осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, у власність держави.

Здійснення лише заходів забезпечення кримінального провадження повернення активів не є ефективною практикою. Це пояснюється тим, що схеми, які зазвичай використовуються під час виведення активів, пов'язані із складними численними фінансовими операціями, які проводяться через фінансові установи різних іноземних держав з використанням десятків фіктивних компаній, зареєстрованих в іноземних юрисдикціях. Так, виявлення, розслідування і доведення зв'язку фінансових операцій з активами і встановлення кінцевого перебування активів потребує не тільки вчинення великої кількості слідчих дій та експертиз, а і подання десятків запитів про міжнародно-правову допомогу у кримінальному провадженні, виконання яких триває роками. Однак навіть встановлення місця перебування активів не означає їх повернення державі, а лише свідчить про можливість накладення на них арешту на певний строк. Передумовою для повернення активів є ухвалення обвинувального вироку в кримінальному провадженні, що майже неможливо отримати у зв'язку із значною тривалістю збору доказів, насамперед з-за кордону, а також тривалим судовим розглядом та оскарженням судового рішення.

Ця Стратегія слугуватиме основою для: довгострокового планування розвитку та вдосконалення системи повернення активів в Україну; виплати компенсації, відшкодування збитків або шкоди, завданих Україні внаслідок вчинення кримінальних правопорушень; відшкодування шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України.

<https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-skhvalennia-stratehii-povernennia-aktyviv-na-2023-2025-s670-10823>

 У «Дії» можна подати заявку на компенсацію за зруйноване житло
В Україні стартує другий етап програми «Відновлення».

У застосунку «Дія» стартував новий етап держпрограми «Відновлення»: відтепер українці можуть подати заявки на отримання компенсації за зруйноване внаслідок війни житло. Про це [повідомив](#) віцепрем’єр-міністр з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій — міністр цифрової трансформації Михайло Федоров.

«Раніше ви могли подати заяву в "Дії" про ремонт пошкодженого майна. Зараз розширюємо «Відновлення для тих, чий житло знищили через російське вторгнення. Подавайтеся, щоб отримати житловий сертифікат та придбати нову домівку — у забудовника чи на вторинному ринку», — зазначив він.

За [інформацією](#) Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури, отримати компенсацію зможуть тільки одноосібні власники житла, яке: зруйноване через бойові дії після 24 лютого 2022 року; не підлягає відновленню; розміщене на неокупованій території та не в зоні активних бойових дій; зареєстроване у Держреєстрі речових прав (ДРРП).

Подані заяви розглядатиме спеціальна комісія, створена при органах місцевого самоврядування. Ці ж комісії обстежуватимуть знищене житло та ухвалюватимуть рішення щодо компенсації. Сама ж компенсація надаватиметься у формі електронного житлового сертифікату. Його можна буде використати для купівлі житла на первинному чи вторинному ринках або ж інвестиції в майбутню нерухомість.

<https://ms.detector.media/internet/post/32577/2023-08-01-u-dii-mozhna-podaty-zayavku-na-kompensatsiyu-za-zruynovane-zhytlo/>

Дерипаска через свою компанію постачає найманців для армії РФ – ЗМІ

Компанія російського олігарха Олега Дерипаски "Русал" набирає на роботу "добровольців", які майже одразу підписують договір з Міноборони РФ і йдуть на війну проти України. Джерело: розслідування ["Важних історій"](#)

"Русал" оформляє охочих у пов'язані з Дерипаскою компанії. Наприклад, ЧОП "Руслан". Наступного дня "співробітник" підписує контракт із Міноборони.

Після цього дію трудового договору призупиняють - так у компанії є можливість "платити премії". Виплати від Міноборони - 200 тисяч рублів, від "Руслана" - 100 тисяч, у банківській виписці їх називають: "Безоплатна виплата грошових коштів тому, хто проходить військову службу за контрактом".

Найманців відправляють у добровольчий батальйон "Сокол", який фактично є частиною армії РФ. І якщо сам Дерипаска перебуває під санкціями. З компанії санкції зняли, коли Дерипаска знизив частку в "Русалі" нижче контрольної.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/08/1/7413701/>

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО УХВАЛЕННЯ ВИЩИМ АНТИКОРУПЦІЙНИМ СУДОМ СУДОВОГО РІШЕННЯ ПРО

ЧАСТКОВЕ ЗАДОВОЛЕННЯ ПОЗОВНОЇ ЗАЯВИ МІН'ЮСТУ ДО ВОРОНИ Д.М. ПРО ЗАСТОСУВАННЯ САНКЦІЇ ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТОМ 1-1 ЧАСТИНИ 1 СТАТТІ 4 ЗУ «ПРО САНКЦІЇ»

Вищий антикорупційний суд 31 липня 2023 року ухвалив рішення про часткове задоволення позову Міністерства юстиції України до Ворони Дмитра Миколайовича, третя особа, яка не заявляє самостійних вимог на стороні відповідача: Ворона Тетяна Сергіївна про застосування санкції, передбаченої пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України «Про санкції».

ВАКС застосував до Ворони Дмитра Миколайовича санкцію, передбачену пунктом 1-1 частини першої статті 4 Закону України "Про санкції" та стягнув у дохід держави активи, які належать Вороні Д.М. та активи, щодо яких Ворона Д.М. може прямо чи опосередковано вчиняти дії, тотожні за змістом здійсненню права розпорядження ними, а саме: 4 (чотири) квартири, 10 (десять) земельних ділянок, садовий будинок, домоволодіння, 3(три) автомобілі та грошові кошти. Судом відмовлено у задоволенні позовних вимог у частині стягнення грошових коштів, наявних на банківському рахунку дружини Ворони Д.М., Ворони Т.С., – у цій частині Мін'юст готує апеляційну скаргу.

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/povidomlennya-pro-uhvalennya-vischim-antikoruptsiynim-sudom-sudovogo-rishennya-pro-chastkove-zadovolennya-pozovnoi-zayavi-minyustu-do-voroni-dm-pro-zastosuvannya-sanktsii-peredbachenoj-punktom-1-1-chastini-1-statti-4-zu-pro-sanktsii>

✚ Індія другий місяць поспіль скорочує імпорт російської нафти - Bloomberg

Імпорт російської нафти в Індію падає другий місяць поспіль і, як очікується, знизиться ще більше, оскільки Росія скорочуватиме експорт у серпні. Про це пише Bloomberg із посиланням на керівника відділу аналізу нафти Kpler Віктора Катона.

За словами аналітика, добові обсяги імпорту впали до 2,09 млн. барелів минулого місяця, порівняно з 2,11 млн. барелів на день у червні. Вхідні поставки із Саудівської Аравії також знизилися, тоді як імпорт із Іраку зріс до п'ятимісячного максимуму, свідчать попередні дані Kpler.

Однак, за словами Катона, очікується, що російський імпорт відновиться з жовтня, а його обсяги потенційно зростуть до 2,2 млн. барелів на день.. Це збігається із сезонним зростанням попиту і стане рекордом за оцінками Kpler. Зазначається, що Росія пообіцяла скоротити експорт нафти на 500 тис.. барелів на добу в серпні, тоді як Саудівська Аравія продовжила скорочення поставок, оскільки важкоатлети ОПЕК намагаються підтримати ціни на нафту.. Однак це може стати проблемою для індійських нафтопереробників, які побоюються порушити цінову межу, встановлену на російські постачання. За словами Катони, цього місяця імпорт

російської нафти до Індії може впасти до 1,6 мільйона барелів на день – це буде найнижчий показник із січня.

https://myc.news/ua/novosti_mira/indiya_vtoroj_mesyac_podryad_sokrashaet_import_rossijskoj_nefti

✚ Ісландія першою з країн Європи закрила посольство в Москві

Рішення про закриття представництва було ухвалено ще у червні. Тоді в Рейк'явіку заявили, що економічні, культурні та політичні зв'язки з РФ досягли «історичного мінімуму». Посольство Ісландії в Москві також відповідало за роботу з громадянами Вірменії, Білорусі, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Таджикистану, Туркменістану та Узбекистану. Посольство знаходилося у центрі Москви. У липні агенція Франс Прес опублікувала кадри того, як із суміжної будівлі знімають прапор Ісландії.

Оголошення про майбутнє закриття диппредставництва було зроблено 9 червня. Нинішня ситуація просто не дозволяє невеликій зовнішньополітичній службі Ісландії утримувати посольство в Росії, — заявила тоді міністр закордонних справ Ісландії Тордіс Кольбрун Гюльфадоттір. Наступного дня російська влада заявила, що це рішення «неминуче викличе реакцію у відповідь».

У вівторок Ісландія також оголосила, що збільшує свою присутність в Україні. Ісландія не має посольства в Києві, тому дипломати використовуватимуть приміщення диппредставництва Литви в українській столиці.

<https://racurs.ua/ua/n185737-islandiya-pershoy-z-krayin-ievropy-zakryla-posolstvo-v-moskvi.html>

✚ США готові запровадити санкції проти КНДР за постачання зброї Росії

Сполучені Штати не будуть вагатись у запровадженні санкцій проти Північної Кореї за постачання зброї РФ. Про це заявив речник Держдепу Меттью Міллер, повідомляє "Європейська правда". Представник Держдепу нагадав, що Сполучені Штати вже запроваджували низку санкцій проти КНДР та юридичних і фізичних осіб по всьому світу за допомогу Росії у війні проти України.

"Ми без вагань будемо робити це і в майбутньому", – зазначив Міллер.

Водночас речник Держдепу відмовився конкретизувати, якими можуть бути потенційні нові обмеження США щодо КНДР. Раніше [у Білому домі заявили](#), що міністр оборони РФ Сергей Шойгу відвідав Північну Корею минулого тижня на тлі труднощів із придбанням озброєнь, з якими зіткнулась Росія.

У червні лідер КНДР Кім Чен Ін [обіцяв "триматися за руки" з президентом Росії Володіміром Путіним](#) і зміцнювати стратегічну співпрацю заради спільної мети – побудови потужної країни.

<https://www.eurointegration.com.ua/news/2023/08/1/7166784/>

31 липня 2023 року

31 серпня Китай запроваджує обмеження на постачання цивільних безпілотників

Китай запроваджує обмеження на експорт цивільних безпілотників далекого радіусу дії через війну Росії в Україні та побоювання, що покупці можуть переобладнати їх під військові цілі. Про це [повідомляє](#) Associated Press (AP) із посиланням на заяву міністерства комерції КНР.

"Китайський лідер Сі Цзіньпін дружить з Москвою, але заявляє, що дотримується нейтралітету в 18-місячній війні. Він був вражений повідомленнями про те, що обидві сторони можуть використовувати безпілотники китайського виробництва для розвідки й, можливо, атак", - пише видання.

Експортний контроль набуде чинності у вівторок, 1 серпня. Його мета - запобігти використанню безпілотників у "немирних цілях", йдеться в заяві Міністерства торгівлі. Обмеження стосуватимуться БПЛА, що можуть триматися в повітрі понад 30 хвилин, скидати з себе вантаж, і які важать понад 7 кг.

У Мінторгівлі заявили, що експорт частково буде дозволений, але не уточнили, які обмеження будуть застосовуватися. "Дедалі більше зростає ризик того, що деякі високоякісні та високоефективні цивільні безпілотники можуть переоснастити для військових потреб", - пояснили у відомстві. У міністерстві нагадали, що з початку повномасштабної війни в Україні "деякі китайські компанії з виробництва безпілотників добровільно призупинили свої операції в зонах конфліктів".

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/07/31/702745/>

Попередні моніторинги:

Моніторинг №16 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9616-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi% d1%97-konfiskaczi% d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra% d1%97ni/>

Моніторинг №15 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9615-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi% d1%97-konfiskaczi% d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra% d1%97ni-2/>

Моніторинг №14 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9614-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi% d1%97-konfiskaczi% d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra% d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №13 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9613-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi% d1%97-konfiskaczi% d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra% d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №12 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9612-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi% d1%97-konfiskaczi% d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra% d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №11 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9611-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi% d1%97-konfiskaczi% d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra% d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №10 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%9610-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi% d1%97-konfiskaczi% d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra% d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №9 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%969-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi% d1%97-konfiskaczi% d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra% d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №8 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%968-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi% d1%97-konfiskaczi% d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra% d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №7 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%967-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi% d1%97-konfiskaczi% d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra% d1%97ni/>

- ✚ **Моніторинг №6 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/komanda-ants-prodovzhu%d1%94-retelno-vidslidkovuvati-mozhливosti-konfiskaczi%d1%97-rosijskih-aktiviv-yak-v-ukra%d1%97ni-tak-i-za-%d1%97%d1%97-mezhami/>

✚ **Моніторинг №5 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%965-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%d1%97ni/>

✚ **Моніторинг №4 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%964-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

✚ **Моніторинг №3 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%963publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

✚ **Моніторинг №2 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%962-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

✚ **Моніторинг №1 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”**

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%961-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

**Лідія Лісовська
Ярослав Сидорович**